

UCHWAŁA Nr XVII/111/2004

Rady Gminy Piszczac
z dnia 29 września 2004r

w sprawie uchwalenia “ **Planu gospodarki odpadami i Programu
Ochrony Środowiska dla Gminy Piszczac.**”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r o samorządzie gminnym /Dz. U. z 2001r Nr 142, poz.1591, z późn. zm./, art.17 ust.1,art.18 ust.1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r Prawo ochrony środowiska /Dz. U. z 2001r Nr 62,poz.627, z póź. zm./Dz. U. z 2001r Nr 62, poz.628, z późn. zm./ - Rada Gminy uchwała, co następuje:

§ 1

Uchwała się przedłożony przez Wójta Gminy Piszczac “ **Plan gospodarki odpadami i Program Ochrony Środowiska dla Gminy Piszczac,**”stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Piszczac.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

mgr Adam Kwiatkowski

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI

DLA

GMINY PISZCZAC

Piszczac 2004

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI

Spis treści

- 1. CELE I ZAKRES PLANU**
- 2. POLITYKA EKOLOGICZNA W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI**
 - 2.1. Zakres polityki ekologicznej.
 - 2.2. Zakres odpowiedzialności za środowisko naturalne
- 3. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA TECHNICZNO – EKSPLOATACYJNA SKŁADOWISKA ODPADÓW W KOLONII PISZCZAC**
- 4. AKTUALNY STAN PROWADZONEJ GOSPODARKI**
- 5. DZIAŁANIA STRATEGICZNE W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI**
 - 5.1. Cele ekologiczne
 - 5.2. Działania w zakresie realizacji planowanych założeń
 - 5.2.1. Zbiórka odpadów komunalnych
 - 5.2.2. Selektywna zbiórka odpadów
 - 5.2.3. Kompostowanie odpadów
 - 5.2.4. Prowadzenie działalności edukacyjnej
 - 5.2.5. Działania zapobiegające powstawaniu nowych „dzikich wysypisk”
 - 5.3. Działania w zakresie odzysku odpadów
 - 5.4. Podejmowane działania proekologiczne
- 6. GOSPODARKA ODPADAMI NIEBEZPIECZNYMI**
 - 5..1. Działania podejmowane w zakresie gospodarki odpadami niebezpiecznymi
 - 5.2. Zagrożenia stwarzane przez odpady niebezpieczne
- 7. PLANOWANE DZIAŁANIA W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI**
 - 7.1. Priorytety ekologiczne
 - 7.2. Harmonogram planowanych działań
 - 7.3. Harmonogram podejmowanych działań
- 7. WARUNKI WDROŻENIA PLANU GOSPODARKI ODPADAMI**
- 8. MONITORING PODEJMOWANYCH DZIAŁAŃ**
- 9. PRZYNALEŻNOŚĆ DO ZAKŁADU ZAGOSPODAROWANIA ODPADÓW**
- 10. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA**
- 11. MECHANIZMY PRAWNO- EKONOMICZNE**

1. CELE I ZAKRES PLANU

Polityka ekologiczna w zakresie gospodarki odpadami ma za zadanie stworzenie koncepcji sukcesywnego prowadzenia działań w tej dziedzinie. Zgodnie z obowiązkiem przygotowania planu wynikającym z Ustawy z dn. 27 kwietnia 2001 r. o odpadach stanowi on również źródło informacji o aktualnej sytuacji gospodarki oraz o planowanych przedsięwzięciach.

Gminny program polityki ekologicznej powinien być odzwierciedleniem fundamentalnych zasad programu państwowego m.in. zrównoważonego rozwoju, prewencji, skuteczności ekologicznej i efektywności ekonomicznej. Stanowi on dokument będący podstawą do planowania kolejnych działań w zakresie racjonalnego prowadzenia gospodarki odpadami. Jego treść powinna znaleźć odbicie w decyzjach wydawanych przez organy administracyjne. Plan ten nie jest jednak aktem prawnym nakładającym obowiązki na podmioty gospodarcze, chociaż brak zgodności podejmowanych działań z planem może być powodem wstrzymania finansowania ze środków funduszy.

Polityka ekologiczna w zakresie gospodarki odpadami nakreśla cele i priorytety ekologiczne oraz harmonogram planowanych działań proekologicznych. Stanowi schemat postępowania mający za zadanie skuteczną ochronę środowiska przed odpadami oraz pomoc w rozwiązywaniu powstających problemów.

2. POLITYKA EKOLOGICZNA W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI

2.1 Zakres polityki ekologicznej

Polityka ekologiczna powinna być podporządkowana potrzebom i aspiracjom społeczeństwa oraz możliwościom jakie daje środowisko którym dysponujemy. Kierunkiem przewodnim w zakresie gospodarowania odpadami jest zasada zrównoważonego rozwoju oraz zintegrowane podejście do ochrony środowiska z uwzględnieniem zagadnień odpowiedzialności. Idea tej strategii polega na zaangażowaniu wszystkich partnerów gospodarczych i społecznych. Jedną z zasad polityki ekologicznej powinna być zasada praworządności co oznacza budowę skutecznego systemu prawa i jego realizacja. Głównym zagrożeniem dla środowiska jest jego zanieczyszczenie. Strategia przeciwdziałania temu zjawisku powinna być oparta na zasadzie likwidacji zanieczyszczeń „u źródła” co oznacza że przy wyborze środków zapobiegawczych i likwidacji skutków nieprawidłowego działania należy realizować w kierunkach:

- unikania wytwarzania zanieczyszczeń,
- odzysku odpadów,
- gospodarczego wykorzystania odpadów zamiast ich odprowadzania do środowiska.
- neutralizacji zanieczyszczeń tj. neutralizacji i składowanie odpadów stałych.

Polityka ekologiczna uwzględnia umacnianie znaczenia samorządu poprzez:

- Wzmocnienie pozycji Gminy przy ustalaniu lokalizacji inwestycji lokalnych i pełnoprawne uczestnictwo w procedurze oceny oddziaływania a środowisko;
- Wprowadzenie procedur umożliwiających Gminie zaostreżenie normatywów oraz powiększania kar i opłat ponad wielkości przyjęte dla kraju bądź województwa.
- Większy udział w dysponowaniu częścią funduszy celowych pochodzących z wpłat podmiotów gospodarczych oddziałujących na środowisko na terenie Gminy.

2.2. Zakres odpowiedzialności za środowisko naturalne

Obowiązek ochrony środowiska naturalnego spoczywa na każdej jednostce prawnej i fizycznej a więc odpowiedzialność użytkowników środowiska dotyczy każdego obywatela i każdego gospodarstwa domowego. Odnosi się także do jednostek organizujących życie obywateli tj. spółki komunalnej, Gminy.

Odpowiedzialność prawna powinna sprowadzać się w szczególności do:

- Obowiązku likwidacji skutków bądź zaniechania działalności szkodzącej środowisku,
- Wypłaty odszkodowań za szkody poniesione przez osoby prawne lub fizyczne,
- Uiszczanie kar za wykroczenia naruszające środowisko.
- Ponoszenie opłat przewidzianych prawem ekologicznym, przeznaczonych na odtworzenie degradowanego środowiska.

Społeczeństwo ma prawo do występowania i organizowania się na rzecz ochrony środowiska naturalnego. Administracja samorządowa stanowiąca system władzy ekologicznej jest odpowiedzialna za tworzenie warunków do pełnego i społecznie akceptowanego gospodarowania środowiskiem.

Charakterystyka wytwórców odpadów w gminie Piszczac przedstawia się następująco :

Gmina Piszczac liczy 7.772 mieszkańców tworzących 2.150 gospodarstw domowych .

Za rok 2003 ogółem z terenu gminy zebrano łącznie 218,4 Mg

1. z indywidualnych gospodarstw domowych zebrano **105,6 Mg** odpadów.

2. Na terenie gminy funkcjonują następujące placówki oświatowe :

- Zespół Placówek Oświatowych w Piszczacu i w Chotyłowiu
Szkoły Podstawowe w miejscowościach : Dobrynka , Połoski
oraz filie tych Szkół w Kościeniewiczach i w Zahorowie, Zespół
Szkół Specjalnych w Zalutyniu.

Z placówek oświatowych w roku 2003 zebrano 16,7Mg odpadów

3. Ponadto w gminie funkcjonują następujące instytucje działające na rzecz miejscowego środowiska :

- <i>Urząd Gminy</i> -	<i>za rok 2003 wytworzono</i>	<i>3,8 Mg</i>
- <i>Bank Spółdzielczy</i>		<i>2,7Mg</i>
- <i>Gminna Biblioteka Publiczna</i>		<i>0,3 Mg</i>
- <i>Rewir Komisariatu Policji</i>		<i>0,1 Mg</i>
- <i>Niepubliczny Zakład Opieki Społecznej</i>		<i>0,4 Mg</i>
- <i>Indywidualna Praktyka Stomatologiczna w Piszczacu</i>		<i>0,1 Mg</i>
- <i>Apteki Prywatne – szt.2 w Piszczacu</i>		<i>0,1 Mg</i>
- <i>Usługi Weterynaryjne – szt. 2 w Piszczacu</i>		<i>0,1 Mg</i>
- <i>Parafie i cmentarze</i>		<i>21,7 Mg</i>
- <i>Zakład Energetyczny</i>		<i>0,2 Mg</i>
- <i>Poczta</i>		<i>0,1 Mg</i>
	razem	29,60 Mg

4. Utrzymanie czystości w Piszczacu i Chotyłowie **25,0 Mg**
wywóz odpadów z pojemników ustawionych w miejscach użyteczności publicznej

5.Sektor Gospodarczy

- <i>Gminna Spółdzielnia SCH w Piszczacu</i>	<i>4,0Mg</i>	
- <i>Ga Pa FASHION w Chotyłowie</i>	<i>1,0Mg</i>	
- <i>„ KAMET „ w Chotyłowie</i>	<i>1,0Mg</i>	
- <i>Nadleśnictwo Chotyłów</i>	<i>14,0Mg</i>	
- <i>PKN ORLEN Stacja Paliw Piszczac</i>	<i>1,5Mg</i>	
- <i>Odlewnia Żeliwa Chotyłów</i>	<i>2,0Mg</i>	
- <i>Sklep spożywczo-przemysłowy J.Lipko Piszczac</i>	<i>10,0Mg</i>	
- <i>Sklep spożywczo-mięsny MAGDA Piszczac</i>	<i>6,0Mg</i>	
- <i>Skład Budowlany VIKKING Piszczac</i>	<i>2,0Mg</i>	
	razem	41,5 Mg

Ponadto na podstawie przeprowadzonej identyfikacji dzikich wysypisk zlokalizowanych na terenie gminy (lokalizacja dzikich wysypisk przedstawiona została na mapie gminy) szacuje się zgromadzenie około 15 Mg odpadów.

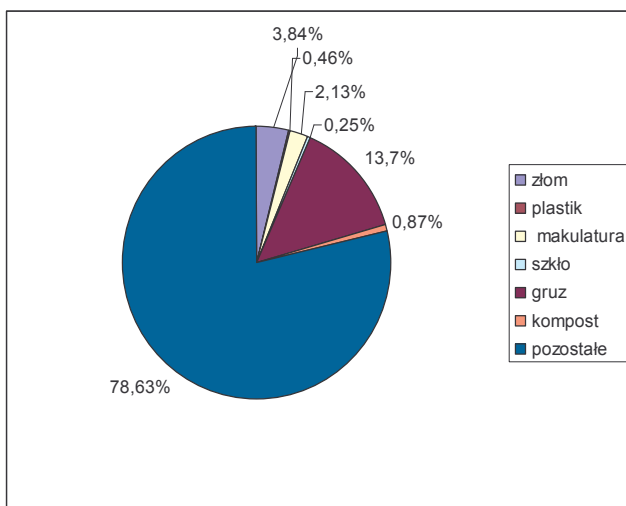
3. AKTUALNY STAN PROWADZONEJ GOSPODARKI

Gmina Piszczac należy do typowo wiejskich dlatego też większość powstających odpadów to odpady komunalne wytwarzane w gospodarstwach domowych, oraz odpady które nie zawierają materiałów z grupy niebezpiecznych. Zbiórka odbywa się w sposób zorganizowany a zgromadzone odpady odbierane są przez spółkę komunalną EKO NOWA. W roku 2003 na terenie gminy zebrano ogółem 218,4 Mg odpadów. System zbierania i transportu odpadów z poszczególnych miejscowości i od poszczególnych wytwórców przedstawia się następująco. Na początku roku kalendarzowego opracowywany jest na dany rok harmonogram wywozu odpadów w rozbiciu na poszczególne miesiące . Przedmiotowy harmonogram podawany jest we wszystkich miejscowościach do publicznej wiadomości poprzez rozplakatowanie na tablicach ogłoszeń, umieszczenie w sklepach oraz przez Sołtysów wsi. Z każdej miejscowości odpady zabierane są raz w miesiącu na podstawie zawartych umów pomiędzy wytwórcą odpadów a Spółką EKO NOWA jak również od osób , które nie zawarły jeszcze umowy. Do odbierania i transportu odpadów na gminne Składowisko EKO NOWA posiada samochód specjalistyczny typu śmieciarka STAR oraz ciągniki i przyczepy ciągnikowe.

Koszty wywozu odpadów za rok 2003 r. przedstawiają się następująco :

Koszty ogółem –	53.168 zł.
Koszty za składowanie odpadów na składowisku poniesione przez wytwórców odpadów	17.595 zł.
Koszty poniesione przez zarządzającego składowiskiem EKO NOWA Sp. z o.o w Piszczacu	10.824 zł.
Dotacja z budżetu gminy -	24.749 zł.

Z 216,5t wysegregowano odpady przeznaczone do recyklingu ich udział w strukturze odpadów przedstawia wykres.

Ze względu na rolniczy charakter Gminy w strukturze powstających odpadów wyróżniamy:

- Odpady organiczne to głównie odpady spożywcze oraz wytworzone w procesie produkcji rolniczej. Ich udział w strumieniu odpadów jest nieznaczny z powodu wysokiego stopnia ich indywidualnego zagospodarowania.
- Makulatura- udział tych odpadów w strukturze jest niewielki ponieważ często jest wykorzystywana w systemie ogrzewania węglowego.
- Szkło w całości trafia do składowiska odpadów
- Tworzywa sztuczne- w strumieniu odpadów znajduje się głównie polietylen, polipropylen które mogą być ponownie wykorzystane oraz PCV .
- Odpady wielkogabarytowe to przede wszystkim stare meble oraz zużyty sprzęt AGD i RTV.
- Gruz jako odpad budowlany uzyskany w czasie remontów.

Gromadzenie odpadów w miejscu powstawania stanowi pierwsze ogniwo systemu ich usuwania i unieszkodliwiania. Usuwanie odpadów z mieszkań oraz sposób ich przechowywania na terenie nieruchomości mają znaczący wpływ na czystość i stan sanitarny gospodarstw domowych i osiedlach, a tym samym na poziom bytowania mieszkańców. Gromadzenie odpadów powinno stanowić etap krótkotrwały i przejściowy. Odpady gromadzi się w różnego rodzaju i wielkości pojemnikach oraz w pojemnikach do selektywnej zbiórki i workach foliowych. Transport odpadów z miejsca ich wytworzenia do miejsca składowania odbywa się za pomocą samochodu śmieciarki typu "Star". Terminy odbioru odpadów określone są przygotowanym rocznym harmonogramem

Dane o ilości odpadów trafiających na Gminne składowisko odpadów nie odzwierciedlają rzeczywistej ilości odpadów powstających w gospodarstwach domowych, ponieważ powszechnie praktykowane jest przez mieszkańców spalanie odpadów papierowych, tekturowych, opakowań foliowych oraz tworzyw sztucznych w gospodarstwach. Również duże ilości odpadów organicznych pozostaje w gospodarstwach gdzie jest kompostowana i wykorzystywana do celów własnych. Tak prowadzona gospodarka utrudnia dokładne określenie składu grupowego powstających odpadów oraz oszacowanie ich ilości.

Na terenie Gminy od wielu lat stopniowo wdrażany jest system selektywnej zbiórki odpadów „u źródła”, sołectwa wyposażane są w pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów. Jednak wciąż duża ilość odpadów gromadzona jest nieselektywnie dlatego szeroko prowadzona jest edukacja ekologiczna mająca na celu poprawę istniejącej sytuacji.

3.1 Prognozy w zakresie ilości wytwarzanych odpadów

Według danych udostępnionych przez spółkę komunalną EKO NOWA ilości oraz struktura odpadów składowana obecnie na gminnym składowisku wynika z dotychczas prowadzonej gospodarki. Aby opracować w pełni racjonalny program skutecznej ochrony przed odpadami należy na podstawie pewnych danych prognozowych określić szacunkową liczbę produkowanych odpadów na kolejne lata oraz ich skład grupowy, a także opracować strategię podejmowanych działań. Zakładając że w najbliższych latach wszyscy mieszkańcy zostaną objęci zbiórką odpadów łącznie z tymi którzy są sprawcami powstawania „dzikich wysypisk” możemy przewidywać iż ilość produkowanych odpadów będzie wzrastała. Przewidywane zmiany w strukturze agrarnej i możliwość powiększenia się średniej powierzchni gospodarstw rolnych mogą wpłynąć na wzrost dochodów mieszkańców, a co się z tym wiąże wzrost spożycia a więc i ilość produkowanych odpadów. Przewidywane zmiany struktury odpadów obejmują wzrost objętości nadających się do przetworzenia odpadów oraz tych po środkach ochrony roślin co związane jest z wielohektarową gospodarką rolną oraz zwiększenie gęstości odpadów wraz z dostępem do środków technicznych .

Większy stopień odzysku odpadów nadających się do recyklingu niesie możliwość uzyskania w przyszłości korzyści materialnych w wyniku racjonalnie prowadzonej gospodarki. Szacuje się ,że w latach kolejnych odbiorem produkowanych odpadów objętych zostanie 100 % mieszkańców gminy.

Przyjmując wskaźnik ilości wyprodukowanych odpadów przez jednego mieszkańca w skali roku = 0,12 tony/rok/1mieszkańca, ilość produkowanych odpadów w ciągu roku 2006 przez wszystkich mieszkańców gminy wyniesie :
 $7.772 \text{ mieszkańców} \times 0,12 \text{ t/r/m} = 932,64 \text{ ton /rok}$

4. DZIAŁANIA STRATEGICZNE W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI

4.1 Cele ekologiczne

Gospodarka odpadami realizuje działania zmierzające do stworzenia jak najlepszego systemu pracy, a przez co poprawy sytuacji w zakresie ochrony przed odpadami. Określa ona zasady według których należy postępować z odpadami w sposób który zapewni ochronę środowiska oraz nie stworzy zagrożenia dla zdrowia ludzi. Jednocześnie gospodarka odpadami stawia sobie zadania zmierzające do ograniczenia powstawania odpadów oraz zapobiegania ich negatywnego wpływu na środowisko.

Do nadrzędnych celów ekologicznych gospodarki odpadami należą:

- Zachowanie naturalnego stanu środowiska,
- Zachowanie czystości i porządku na terenie objętym działaniami w zakresie gospodarki,
- Jak najdłuższe utrzymanie surowców znajdujących się w obiegu.

Gospodarka odpadami należy do zadań Gminy. Swoim działaniem obejmuje głównie odpady komunalne, odpady poprodukcyjne a także środki ochrony roślin i opakowania po nich.

Skuteczna działalność w zakresie gospodarki wymaga realizacji wielu celów szczegółowych do których należą:

- Likwidacja „dzikich” wysypisk,
- Bezpieczne dla środowiska końcowe unieszkodliwianie odpadów niewykorzystanych,
- Organizacja i rozwój selektywnej zbiórki odpadów,
- Organizacja odbioru odpadów wysegregowanych jako surowiec wtórny,
- Organizacja zbiórki i odbioru odpadów niebezpiecznych,
- Rozpowszechnianie nowoczesnych rozwiązań w zakresie gospodarki odpadami,
- Edukacja mieszkańców Gminy w zakresie segregacji odpadów,
- Uświadamianie społeczności o zagrożeniach ekologicznych wynikających z niezorganizowanego gospodarowania odpadami,
- Budowa samorządowej współpracy w zakresie działań dotyczących gospodarki odpadami.

4.2 Działania w zakresie realizacji planowanych założeń

Do chwili obecnej Gmina Piszczac skutecznie prowadzi realizację programu gospodarki odpadami. W wyniku podjętych działań powstało gminne składowisko odpadów o pow. 2,49 ha i pojemności niecki 14.900 m³ odizolowanej od podłoża, oraz sprawny system zbiórki odpadów leżący w kompetencji spółki EKO-NOWA. Ważnym elementem dobrze prowadzonej gospodarki jest selektywna zbiórka odpadów.

Racjonalna realizacja zadań w zakresie gospodarki przejawia się w podejmowanych działaniach prawodawczo-administracyjnych gdzie podejmowane są decyzje w zakresie głównych kierunków i preferowanych rozwiązań dla gospodarki. Istotne są prowadzone działania pod kątem realizacji skutecznego nadzoru i kontroli nad odpadami wytwarzanymi i składowanymi na terenie Gminy oraz prowadzenie monitoringu środowiska

naturalnego. Do obowiązku Gminy należy także ustalanie zasad utrzymania czystości i porządku na jej terenie. Działania inwestycyjne sprowadzają się głównie do zakupu i utrzymania urządzeń służących do składowania i transportu odpadów.

4.2.1. Zbiórka odpadów komunalnych

Jest podstawowym działaniem w zakresie gospodarki odpadami. Polega na gromadzeniu, usuwaniu, i składowaniu odpadów przez ich składowanie na gminnym składowisku odpadów. W tym celu wykorzystywane są pojemniki wykonane z tworzyw sztucznych bądź z blachy. Najczęściej wykorzystywane są pojemniki o poj. 110 l z blachy ocynkowanej, 1,1m³ z blachy ocynkowanej jak też 1,2m³ z tworzywa sztucznego (przy placówkach oświatowych) i worki foliowe o poj. 120 l do selektywnej zbiórki. Dzięki gromadzeniu odpadów w zamykanych zbiornikach unika się rozprzestrzeniania nieprzyjemnych zapachów a także żerowaniu owadów. Pojemniki zostały rozstawione na terenie Gminy. Ponadto indywidualne gospodarstwa domowe wyposażone zostały w pojemniki o poj. 110 l, dzięki 50% -owemu dofinansowaniu przez Urząd Gminy. Za gromadzenie i transport odpadów odpowiedzialna jest spółka EKO NOWA w Piszczacu .

4.2.2. Selektywna zbiórka

Prowadzona jest od 7 lat. Obecnie część gospodarstw na terenie Gminy gromadzi odpady komunalne z uwzględnieniem ich segregacji co jest istotnym ogniwem w gospodarce odpadami. Działania prowadzone w tej dziedzinie można podzielić na dwa rodzaje: selektywną zbiórkę "u źródła" czyli przez ich wytwórców oraz na terenie składowiska. W celu selektywnej zbiórki odpadów na terenie Gminy rozstawione zostały pojemniki do rozszerzonej zbiórki tj. szkła, makulatury, tworzyw sztucznych i puszek aluminiowych aby umożliwić prowadzenie działań w miejscach użyteczności publicznej. Przeprowadzany jest także zbiór „systemem workowym” określony terminem odbioru odpadów według sporządzonego przez spółkę EKO NOWA rocznego harmonogramu. Prowadzone działania powinny przedłużyć okres użytkowania składowiska odpadów oraz stworzyć możliwości ponownego zagospodarowania surowców tj. szkło, makulatura czy tworzywa sztuczne.

4.2.3. Kompostowanie odpadów organicznych

Jest wskazane także w gminach o charakterze rolniczym ponieważ pomimo całkowitej przydatności materiału organicznego w rolnictwie należy pamiętać

o takiej gospodarce tym surowcem by w jak najmniejszym stopniu był uciążliwy dla środowiska naturalnego.

Na terenach wiejskich większość indywidualnych gospodarstw prowadzi kompostowanie we własnym zakresie. Odpady organiczne kompostowane na terenie składowiska pochodzą z tych gospodarstw które nie prowadzą takiego działania. Powstały w ten sposób kompost służy mieszkańcom Gminy do celów rolniczych gdyż Ci którzy składują tak odpady mają prawo do odbioru powstałego nawozu. Kompost używany jest także przy gminnych inwestycjach zagospodarowania np. trawników i kwietników. Kompostowanie przydomowe cechuje się większą przydatnością lecz niesie ze sobą problem technicznego zabezpieczenia przed niekorzystnym wpływem na środowisko które wciąż nie znajduje skutecznego rozwiązania.

4.2.4. Prowadzenie działalności edukacyjnej .

Jest to istotna część prowadzenia racjonalnej gospodarki odpadami. Działania w tym zakresie mają za zadanie podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców oraz kształtowanie opinii społecznej a także propagowanie umiarkowanego i rozsądnego korzystania z zasobów naturalnych tak aby ich nie niszczyć. Są to działania bardzo ważne ponieważ świadomość ekologiczna mieszkańców gmin wiejskich jest wciąż niska a możliwość prowadzenia na tych terenach np. selektywnej zbiórki odpadów czy kompostowania znacznie większa niż w miastach.

Edukacja ekologiczna prowadzona jest głównie poprzez:

- Udział mieszkańców w przeprowadzanych akcjach zbiórki odpadów,
- Udział szkół w akcjach „Sprzątania Świata” koordynowanych przez Urząd Gminy oraz alertach ekologicznych,
- Organizacja konkursów o tematyce ekologicznej z nagrodami fundowanymi przez Wójta Gminy,
- Prowadzenie akcji uświadamiających mieszkańców Gminy.

4.2.5. Działania zapobiegające powstawaniu nowych „dzikich wysypisk”.

Dotychczas prowadzone działania przyczyniły się w dużym stopniu do likwidacji istniejących „dzikich wysypisk” niemniej jednak wciąż istnieje możliwość powstawania takich nowych miejsc. Działania dążące do zapobiegania takim sytuacjom obejmują przyjęcie symbolicznej opłaty za gromadzenie i wywóz odpadów, a także natychmiastową likwidację wszelkich prób nielegalnego składowania odpadów. Również prowadzona selektywna zbiórka odpadów przyczynia się do zmniejszenia liczby

powstających nielegalnych wysypisk przez wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców Gminy.

4.3. Podejmowane działania proekologiczne

Realizacja planowanych działań proekologicznych wymaga określonych podstaw edukacyjnych. Obecnie tylko co trzeci, czwarty dorosły obywatel uważa że poprawa stanu środowiska zależy od jego aktywności. Taki stosunek do przyrody i własnego udziału w jej ochronie jest wyrazem pewnych określonych postaw. Większa część społeczeństwa uważa że samodzielnie nie mogą wiele zrobić dla środowiska, dlatego też rzadko podejmują działania które można by nazwać proekologicznymi.

Propagowanie zachowań ekologicznych poprzez działalność edukacyjną stało się filarem akcji porządkowania zanieczyszczonego środowiska naturalnego. Cel ten realizowany jest głównie poprzez wskazywanie na korzyści płynące z zachowań proekologicznych np. kompostowanie pozwala na porządkowanie kwietników i trawników na terenie Gminy. Ważne jest także podniesienie poziomu odpowiedzialności mieszkańców przez przejęcie realizacji zadań w zakresie gospodarki odpadami przez spółkę EKO NOWA.

Podejmowanie działań proekologicznych odbywa się także poprzez:

- Prowadzenie systemu gromadzenia odpadów przez zakup kontenerów zbiorczych dla sołectw,
- Zakup pojemników do segregacji
- Prowadzenie systemu wywozu odpadów współfinansowane z budżetu Gminy,
- Organizowanie miejsc gromadzenia odpadów,

Ważne są podejmowane działania w zakresie wyposażania nauczycieli w praktyczne umiejętności i materiały pozwalające na prowadzenie edukacji ekologicznej czasie zajęć szkolnych. Nowoczesne metody opierają się także na bezpośrednim kontakcie z przyrodą przekazywaniu jej piękna oraz personifikowaniu problematyki ekologicznej.

Niewątpliwie istotne w zakresie proekologii są prowadzone działania akcyjne takie jak „Sprzątanie Świata” które organizowane są co roku i podlegają koordynacji przez Urząd Gminy w Piszczacu. Ważne są także akcje Wiosennego Sprzątania. Wszystkie prowadzone działania w tym zakresie współfinansuje budżet Gminy poprzez zakup worków foliowych, rękawic, wywóz śmieci zebranych w czasie przeprowadzanych działań. W czasie akcji propagowane są działania dotyczące ochrony środowiska m.in. z zakresu minimalizacji powstawania odpadów i segregacji. Oprócz

praktycznych działań z powodzeniem prowadzone są konkursy z nagrodami oraz wystawy o tematyce ekologicznej.

Obecnie społeczność dostrzega poprawę stanu środowiska w miejscu zamieszkania dlatego obawy dotyczące tej dziedziny są coraz mniejsze. Jednak wciąż istnieje niechęć do podejmowania działań w zakresie proekologii która jest wynikiem ciągłego dążenia do poprawy jakości życia polegającej na zaspokojeniu podstawowych potrzeb konsumpcyjnych. Dlatego by zmienić dotychczasowe preferencje konieczne jest rozwijanie świadomości ekologicznej, ponieważ szczególnie niska jest wciąż wśród osób młodych i najstarszych. Postawy osób w podeszłym wieku można łatwo wytłumaczyć, w czasach kiedy kształtowała się ich wrażliwość społeczna środowisko było intensywnie eksploatowane i nie zwracano uwagi na jego ochronę. Natomiast niepokojąca jest niska świadomość osób młodych i to właśnie ta grupa szczególnie powinna być objęta wspomnianą edukacją.

4.4. Działania w zakresie odzysku odpadów

Jeszcze do niedawna odzysk surowców był utrudniony ze względu na brak sprawnie funkcjonującego systemu selektywnej zbiórki odpadów prowadzonego w gospodarstwach domowych. Jednak już od siedmiu lat prowadzone są w szerokim zakresie działania dążące do wdrożenia tego systemu głównie przez edukację ekologiczną, prowadzenie działań proekologicznych.

Do podstawowych działań dążących do odzysku należy selektywna zbiórka „u źródła” realizowana przez wyposażanie wszystkich gospodarstw domowych w pojemniki odpowiednie do prowadzenia tego typu działań. Jednak osiągnięcie wysokich wyników w tym zakresie wymaga oprócz dużego zaangażowania wieloletniej praktyki w tej dziedzinie.

Obecnie na terenie Gminy nie istnieją firmy specjalizujące się w prowadzeniu odzysku surowców wtórnych, dlatego wysegregowane surowce odbierane są przez przedsiębiorstwa działające na terenie województwa i powiatu zajmujące się recyklingiem odpadów. Nową jednostką w dziedzinie gospodarki odpadami są Zakłady Zagospodarowania Odpadów z których najbliższy funkcjonuje w Międzyrzeczu Podlaskim a w ciągu najbliższych lat planowane jest utworzenie takiego zakładu w Białej Podlaskiej który byłby atrakcyjny ze względu na swoją lokalizację.

Odpady powstające na terenie Gminy unieszkodliwiane są na gminnym składowisku odpadów którego pojemność wynosi 14.900m³. Rozpatrując tempo wypełniania niecki składowiska, jego eksploatacja może być prowadzona do 2023r. przyjmując że prowadzone będą działania dążące do zmniejszenia ilości produkowanych odpadów i jednocześnie zwiększanie ilości odzyskiwanych surowców.

5. GOSPODARKA ODPADAMI NIEBEZPIECZNYMI

5.1. Działania podejmowane w zakresie gospodarki odpadami niebezpiecznymi

Odpowiedzialność za gospodarkę odpadami niebezpiecznymi leży w kompetencji Gminy. Jeżeli takie materiały znajdują się w strukturze odpadów powinny być z niego wyselekcjonowane ponieważ składowanie ich w sposób nie właściwy stanowi zagrożenie dla środowiska naturalnego.

Na terenach wiejskich najczęściej występującymi odpadami grupy niebezpiecznych są:

- Benzyny oleje i opakowania po nich,
- Przetknięte środki ochrony roślin,
- Środki toksyczne tj. farby, lakiery, rozpuszczalniki i opakowania po nich,
- Baterie, świetlówki, akumulatory,
- Domowe odpady medyczne tj. przetknięte leki zużyte strzykawki, bandaże.

W ramach wdrażania działań przeciwko trafilaniu odpadów niebezpiecznych do środowiska organizowane są zbiórki tych materiałów określane przygotowywanymi harmonogramami. Gromadzone odpady odbierane są przez jednostki uprawnione do prowadzenia tego typu działań. Gmina pozytywnie zaopiniowała oferty przedstawione przez Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „Komunalnik” sp. z.o.o z Białej Podlaskiej oraz Sinta- Polska sp. z.o.o

Odpady niebezpieczne pochodzące ze służby zdrowia oraz lecznicy zwierząt zasługują na szczególną uwagę, dlatego eliminacja zagrożeń jakie one mogą stworzyć powinna polegać na bezpiecznym ich unieszkodliwianiu. Odpady przechowywane są zgodnie z wymogami w wydzielonym miejscu w odpowiednich opakowaniach plastikowych, dodatkowo w pojemnikach metalowych i workach foliowych. Odpady z tej grupy odbierane są raz w tygodniu przez spółkę Aseptu s.c. z Białej Podlaskiej trafilają do spalarni odpadów znajdującej się w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Białej Podlaskiej.

Do znajdującej się na terenie Gminy Stacji Paliw Płynnych trafilają oleje

odpadowe do których należą wszystkie oleje smarowe nie nadające się do dalszego zastosowania, do którego były pierwotnie przeznaczone oleje z silników spalinowych, przekładniowe i hydrauliczne.

W drugim półroczu 2004 r na składowisku odpadów w Kolonii Piszczac zostanie wydzielona kwatery do gromadzenia stłuczki pokryć azbestowych powstałych na wypadek klęski żywiołowej : huraganu, pożaru itp. W wydzielonym miejscu możliwe będzie czasowe gromadzenie potłuczonych pokryć dachowych okresowe do czasu odbioru przez wyspecjalizowaną firmę.

Wszystkie te odpady odbierane są z przez wyspecjalizowane jednostki. Zgodnie z Art.11 pkt.4 Ustawy z dn. 27 kwietnia 2001r. o odpadach transport materiałów niebezpiecznych do miejsc ich składowania bądź unieszkodliwiania odbywa się z zachowaniem przepisów obowiązujących przy transporcie tych materiałów.

Problematyka usuwania unieszkodliwiania odpadów azbestowych jest złożona z uwagi na skalę problemu. Do obowiązku samorządu należy zorganizowanie planu unieszkodliwiania tych odpadów. Tempo usuwania wyrobów zawierających azbest zależy będzie od:

- Upowszechnienia celowości eliminacji azbestu szczególnie stosowanym w pokryciu dachowym
- Zbiórek odpadów azbestowych po uprzednim rozeznaniu terenowym

Uznając wycofane wyrobów azbestowych za szczególnie ważne, zbiórka odpadów obejmować będzie umieszczenie wyrobów w workach polietylenowych i przekazywanie odpowiednim jednostkom.

5.1. Zagrożenia stwarzane przez odpady niebezpieczne

Zagrożenia jakie niosą ze sobą odpady niebezpieczne odnoszą się głównie do:

- Składowania na wysypiskach nie izolowanych co może spowodować wymywanie przez opady atmosferyczne zwłaszcza składników rozpuszczalnych i przenikanie ich do wód podziemnych i powierzchniowych stanowiąc zagrożenie dla gleb i ujęć wody pitnej.
- Spalanie odpadów w kotłowniach lub piecach prowadzi do emisji pyłów zawierających m.in. metale ciężkie dioksyny, oraz substancji gazowych tlenki azotu, chlorowódor dwutlenek siarki,. Część tych zanieczyszczeń w wyniku różnych przemian fizyko- chemicznym spada na powierzchnię ziemi zanieczyszczając ją.
- Odpady kierowane do kanalizacji mogą trafić do wód powierzchniowych lub oczyszczalni ścieków w których stosowana technologia nie pozwala na usunięcie różnych związków chemicznych znajdujących się w odpadach

co niesie niebezpieczeństwo odprowadzenia nie doczyszczonych ścieków do odbieralnika i jego zanieczyszczenie.

- Jeśli bezpośrednio do wód powierzchniowych lub gruntu usuwany jest elektrolit ze zużytych akumulatorów zawierających mieszaninę ołowiu, tlenki ołowiu, siarczany ołowiu, itp. Ołów kumuluje się w górnej warstwie gleby i istnieje duża możliwość jego absorbowania przez rośliny.

6. PODEJMOWANE DZIAŁANIA W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI

6.1 Priorytety ekologiczne

Ochrona środowiska przed odpadami jest specyficzną dziedziną ochrony gdyż jej poszczególne przedsięwzięcia w tym zakresie w dalszej perspektywie mogą przynieść wymierne korzyści materialne, wynikające z racjonalnego gospodarowania odpadami (odzysk surowców, materiałów). Ochrona przed odpadami powinna być traktowana priorytetowo, ponieważ to właśnie odpady stanowią źródło zanieczyszczeń wszystkich elementów środowiska tj. wód powierzchniowych, podziemnych, gleb, gruntów i powietrza. Gospodarka odpadami dla skutecznego działania wymaga poniesienia szczególnie w początkowym okresie ogromnych kosztów inwestycyjnych oraz wprowadzenia zmian organizacyjnych.

Obecnie środki przeznaczane na ochronę powierzchni ziemi są niskie dlatego dla racjonalnego działania konieczne jest ich zwielokrotnienie oraz zwiększenie efektywności ich wykorzystania co pozytywnie wpłynie na środowisko.

Obecnie obserwuje się wzrost zainteresowania problematyką dotyczącą odpadów, stąd też większa ilość realizowanych w tym zakresie zadań które muszą być dostosowane do lokalnego stanu środowiska. Podejmując działania w zakresie gospodarowania odpadami w pierwszej kolejności należy stawiać te zadania które wymagają szybkiej realizacji w celu poprawy sytuacji w zakresie gospodarowania odpadami.

W marcu bieżącego roku na terenie gminy zawiązana została Inicjatywa Obywatelska, której działaniu towarzyszy cele główne – „ Posprzątajmy swój dom na wejście do Unii Europejskiej „ Przedmiotową grupę tworzą Sołtysi ze wszystkich 20 sołectw w gminie , dyrektorzy placówek oświatowych, przedstawiciele Nadleśnictwa Chotyłów oraz Spółki „ EKO NOWA” Działaniem priorytetowym jest w pierwszym etapie szeroko zakrojona edukacja w szkołach jak też wśród mieszkańców w środowiskach wiejskich mająca na celu uświadomienie społeczeństwu jak ważnym problemem jest problem ochrony środowiska naturalnego , codzienna dbałość o czystość, ład i porządek wokół nas. Jak często nawet przy niewielkich nakładach finansowych można poprawić wygląd estetycznych obojętne gospodarskich, naprawić ogrodzenie czy też odnowić elewację budynków.

Obecnie w Gminie Piszczac za najważniejsze uważa się:

1. Przygotowanie konkursu na „Sołectwo z największą zawartością umów na wywóz odpadów,
2. Przygotowanie konkursów na najładniejszą zagrodę wiejską
3. Międzyszkolne zawodnictwo o tytuł Zielonej Szkoły
4. Wyposażenie w wagę gminnego składowiska odpadów do 2005
5. Objęcie systemem bezpośredniej zbiórki odpadów wszystkich mieszkańców.

W tym celu planowane są następujące zadania:

- Przeprowadzenie analizy danych dostarczonych przez spółkę EKO-NOWA i pracowników składowiska odpadów,
 - Zakup nowych pojemników na odpady,
 - Przeprowadzenie edukacji ekologicznej.
6. Prowadzenie działań edukacyjnych w tym edukacja ekologiczna w szkołach,
 7. Eliminacja w 2005 r. „dzikich wysypisk” zlokalizowanych w miejscach przedstawionych na załączonej mapie poprzez:
 - Stałą kontrolę na terenach nielegalnego składowania odpadów`
 - Edukację ekologiczną wśród mieszkańców i w szkołach
 - Opracowanie danych pokontrolnych pochodzących ze składowiska i od mieszkańców w celu ukarania korzystających z terenu „dzikich wysypisk”
 8. Opracowanie metod korzystania z nowoczesnych rozwiązań poprzez:
 - Zakup w miarę możliwości finansowych w 2006 r Spółki EKO NOWA kompaktora lub jego wynajem,
 - Zakup w 2005 r. dla szkół urządzeń do zgniatania puszek aluminiowych.
 9. Opracowanie planów realizacji kolejnych etapów składowiska po wypełnieniu w $\frac{3}{4}$ jego niecki,
 10. Modernizacja gospodarki surowcami wyselekcjonowanymi a przez to osiągnięcie korzyści z selekcji odpadów.

W związku z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej niewątpliwie istotna jest stała kontrola trendów w gospodarce odpadami. Podstawowym źródłem wiedzy o światowych trendach są dyrektywy Unii Europejskiej które choć często stawiają wymagania nieosiągalne przez ubogie Gminy to jednak wyznaczają pewien istotny kierunek w zakresie gospodarki odpadami.

Dlatego ważna jest realizacja od roku 2006 zadań w zakresie:

- Dostosowanie się do regulacji prawnych Unii Europejskiej zwłaszcza w sprawie zasad gospodarowania takimi odpadami jak: zużyte baterie, akumulatory, osady ściekowe, opakowania,

- Wdrożenie pełnej ewidencji odpadów i metod ich zagospodarowania,
- Wdrożenie kompleksowych systemów odzysku surowców wtórnych z odpadów m.in. makulatury, szkła, tworzyw sztucznych, puszek aluminiowych,
- Budowy infrastruktury dla bezpiecznego zbierania i segregacji odpadów,
- Wdrożenie skutecznego systemu kontroli i nadzoru nad gospodarowaniem odpadami w tym prowadzenie monitoringu,
- Ograniczenie ilości odpadów składowanych na składowisku,
- Zwiększenie udziału odzyskiwanych odpadów.

6.2. Harmonogram planowanych działań

Proponowany harmonogram planowanych przedsięwzięć obejmuje realizację założeń na najbliższe lata. Biorąc pod uwagę że program gospodarowania odpadami jest realizowany od dłuższego czasu, możemy przyjąć iż wiele założeń zostało już doprowadzonych do skutku. Podejmowanie kolejnych działań w najbliższym czasie jest niezbędne dla prawidłowej gospodarki i przewidywalne w perspektywie czasu. Istotne są tu założenia dotyczące źródeł finansowania umożliwiające pełną realizację zaplanowanych przedsięwzięć.

Wariant rozwoju w zakresie gospodarki odpadami przyjmuje iż ilość wytwarzanych odpadów będzie wzrastająca w stosunku do obecnego poziomu przy kontynuacji selektywnej zbiórki i segregacji co znacznie zwiększy ilość odpadów przeznaczonych do zagospodarowania. Szacunku tego dokonano na podstawie założeń objęcia 100 % gospodarstw domowych na terenie gminy zorganizowaną zbiórką odpadów.

Gospodarka odpadami przewiduje cykliczne, podejmowane każdego roku działania obejmujące:

- Akcje porządkowania środowiska wokół miejsca zamieszkania w tym akcje „Sprzątania Świata” których współorganizatorem jest Urząd Gminy.
- Akcje zbiórki odpadów niebezpiecznych obejmujące indywidualnym harmonogramem wszystkie sołectwa,
- Prowadzenie edukacji ekologicznej wśród mieszkańców i w szkołach organizacja konkursów o tematyce ekologicznej.

Poza wymienionymi działaniami w latach 2004-2007 planuje się realizację następujących założeń:

1. Kontynuacja działań obejmujących wszystkich mieszkańców systemem bezpośredniej zbiórki odpadów poprzez:

- Zakup dodatkowych pojemników na odpady,
- Na podstawie danych dostarczonych przez spółkę EKO NOWA ustalenie terenów gdzie z systemu gromadzenia odpadów korzysta najmniej osób i organizowanie spotkań z mieszkańcami w celu informowania możliwościach prowadzenia racjonalnej gospodarki odpadami.

2. Wprowadzenie metod korzystania z najnowszych rozwiązań dziedzinie gospodarki odpadami poprzez:

- Rozpatrzenie możliwości zakupu kompaktowa w przypadku dysponowania odpowiednimi funduszami lub jego dzierżawa co pomoże rozwiązać problem objętości składowanych odpadów,
- Zakup urządzeń do zgniatania puszek aluminiowych dla szkół,
- Zakup koszy ulicznych,
- Stałą kontrolę nowych trendów w gospodarce odpadami przez pracownika Urzędu Gminy.

3. Kontynuację kontroli terenów mogących stać się potencjalnymi „dzikimi składowiskami” oraz ich ewentualna eliminacja przez:

- Edukację ekologiczną w szkołach i wśród mieszkańców,
- Kontrolę w indywidualnych gospodarstwach domowych pod kątem posiadania pojemników na odpady i ich wywóz na składowisko,
- Kontrolę miejsc nielegalnego składowania odpadów.

4. Prowadzenie gospodarki odpadami w sposób umożliwiający osiągnięcie większych zysków przez spółkę EKO NOWA poprzez:

- Stałe zwiększanie ilości wyselekcjonowanego surowca,
- Modernizacja gospodarki surowcami wyselekcjonowanymi i osiągnięcie korzyści z prowadzenia selekcji odpadów,
- W przypadku zakupu kompaktowa świadczenie usług innym składowiskom,
- Podjęcie działań umożliwiających prowadzenie skupu surowców selekcjonowanych po niskich cenach i odsprzedaż ich z zyskiem,
- Zakup nowych pojemników do rozszerzonej zbiórki odpadów

Działania dotyczące gospodarki odpadami planowane na lata 2007-2010 obwarowane są pewnymi trudnościami obejmującymi brak możliwości przewidzenia przyszłej sytuacji gospodarczej. Jednak wiązać się będą z opracowaniem programu gospodarki na kolejne lata. Podstawowe założenia obejmują także opracowanie planów realizacji kolejnych etapów pracy składowiska po wypełnieniu $\frac{3}{4}$ jego niecki. Rozpatrywana będzie możliwość przynależności Gminy do Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Białej Podlaskiej.

Całkowita realizacja wszystkich zaplanowanych działań będzie możliwa tylko w przypadku pewnego źródła finansowania. Obecnie przewiduje się że głównymi środkami umożliwiającymi podjęcie prac będą dochody własne Gminy oraz dotacje z NFOŚiGW, PFOŚiGW, WFOŚiGW, chociaż planowane jest podjęcie odpowiednich kroków w celu uzyskania funduszy w ramach Unii Europejskiej.

6.3 Harmonogram podejmowanych działań i koszty ich realizacji

ORGANIZACJA ZBIÓRKI ODPADÓW				
1	Wyposażenie wszystkich gospodarstw w pojemniki na odpady komunalne			
	termin realizacji	realizatorzy	źródło finansowania	Koszty w (tys.zł.)
	2004-2005	Gmina Piszczac	Środki: własne mieszkańców, strukturalne	50
2	Zakup worków foliowych do selektywnej zbiórki odpadów			
	termin realizacji	realizatorzy	źródło finansowania	koszty
	2004-2006	Gmina Piszczac	budżet EKO NOWA	5
3	Działania na rzecz segregacji odpadów			
	termin realizacji	realizatorzy	źródło finansowania	koszty
	działania prowadzone stale	Gmina Piszczac	budżet EKO NOWA	4
ORGANIZACJA UNIESZKODLIWIANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH POWSTAŁYCH NA TERENIE GMINY				
1	Wyposażenie w wagę gminnego składowiska odpadów			

	termin realizacji	realizatorzy	źródła finansowania	koszty
	2004	Gmina Piszczac	budżet EKO NOWA	2
2	Działania zapobiegające powstawaniu „dzikich wysypisk”			
	termin realizacji	realizatorzy	źródło finansowania	koszty
	działania prowadzone stale	Gmina Piszczac	budżet Gminy	12
3	Monitoring składowiska odpadów			
	termin realizacji	realizatorzy	źródło finansowania	koszty
	działania prowadzone stale	Gmina Piszczac	budżet EKO NOWA	10
ORGANIZACJA EDUKACJI EKOLOGICZNEJ I DZIAŁAŃ PROEKOLOGICZNYCH				
1	Edukacja ekologiczna w zakresie gospodarki odpadami we wszystkich typach szkół na terenie Gminy oraz wśród lokalnej społeczności			
	termin realizacji	realizatorzy	źródła finansowania	koszty
	działania prowadzone stale	Gmina Piszczac	budżet : Gminy, WFOŚ i GW	4
2	Podjęmowane działania akcyjne			
	termin realizacji	realizatorzy	źródło finansowania	koszty
	działania prowadzone cyklicznie	Gminy Piszczac	budżet Gminy	3

7. WARUNKI WDROŻENIA PLANU GOSPODARKI ODPADAMI

Troska o stan środowiska należy do obowiązku społeczeństwa jako ogółu jak i Gminy jako jednostki samorządowej, dlatego też problematyka gospodarki odpadami znajduje odzwierciedlenie w tworzonych programach. Zawarte w przygotowanym planie kierunki działań mają za zadanie uporządkowanie prowadzonej gospodarki a więc jego wdrożenie wydaje się konieczne dla uzyskania poprawy stanu środowiska oraz podniesienia komfortu życia społeczeństwa. Pełna realizacja przedstawionych założeń będzie możliwa jedynie przy całkowitym zaangażowaniu nie tylko mieszkańców Gminy ale przede wszystkim lokalnych władz.

Do najważniejszych warunków skutecznego wdrażania planowanych założeń są:

1. Czynniki finansowy może w zasadniczy sposób wpłynąć na realizację zadań, gdyż możliwości finansowania poszczególnych działań uzależnione będzie od nakładów inwestycyjnych w innych dziedzinach. Wdrażanie nowoczesnych rozwiązań zmierzających do poprawy stanu technicznego istniejącego składowiska, metod odzysku odpadów, będzie w pełni możliwa po uzyskaniu wsparcia finansowego ze źródeł zewnętrznych głównie z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej jak i innych programów pomocowych. Od ilości pozyskanych środków oraz możliwości finansowych Gminy zależeć będzie termin pełnej realizacji podejmowanych przedsięwzięć.
2. Czynniki społeczny uzależniony jest od akceptacji oraz od stopnia zaangażowania mieszkańców Gminy w działania w dziedzinie gospodarki odpadami. Ważne są tu podejmowane akcje edukacyjno-informacyjne mające na celu podniesienie świadomości oraz wypracowanie pewnej dyscypliny głównie w zakresie selektywnej zbiórki odpadów co stanowi podstawę prawidłowo funkcjonującej gospodarki.

8. MONITORING PODEJMOWANYCH DZIAŁAŃ

Gospodarka odpadami wymaga wprowadzenia stałego systemu monitorowania który umożliwi prowadzenie racjonalnych działań zgodnych potrzebami niezbędnymi dla skutecznej ochrony środowiska. Dlatego ważne jest wdrożenie działań w zakresie monitorowania zarówno środowiska naturalnego jak i kontroli stopnia realizacji zamierzonych celów.

System monitorowania samego środowiska naturalnego powinien obejmować szczególnie teren wokół składowiska odpadów. Do jego najważniejszych zadań należy zaliczyć przede wszystkim konieczność stałej, bieżącej kontroli jakościowej i ilościowej odpadów dostarczanych na składowisko oraz ich porządkowanie przynajmniej raz w miesiącu. Istotne jest maksymalne wykorzystanie całego terenu składowiska ale przy stałej kontroli jego stanu technicznego. Innym ważnym aspektem gospodarki odpadami jest ciągły monitoring terenów które mogły by potencjalnie stać się „dzikimi wysypiskami”. Dla sprawnego funkcjonowania całego systemu gospodarki niezbędna jest kontrola w zakresie podpisanych umów i składowania odpadów przez mieszkańców.

Monitorowane stopnia realizacji podejmowanych działań jest niezbędna dla racjonalnego i jak najbardziej efektywnego wykorzystania posiadanych środków pieniężnych. Stały monitoring leży w kompetencji „EKO NOWA „ Sp.

z o.o w Piszczacu odpowiedzialnej w Gminie za prowadzenie gospodarki odpadami. Do jej obowiązków należy przygotowanie dla Wójta Gminy raportu ustnego raz na trzy miesiące oraz pisemnego raz w roku na podstawie danych uzyskanych od spółki EKO NOWA, od pracownika składowiska głównie w zakresie ilości i struktury składowanych odpadów, oraz od pracowników czuwających nad prawidłowym przebiegiem selektywnej zbiórki.

Do stałego prowadzenia monitoringu w zakresie oceny realizacji podejmowanych działań w szczególności konfrontacja z ustalonymi założeniami oraz ocena od strony finansowej należy do Wójta Gminy. Wszystkie te działania sprowadzają się do usprawnienia działania gospodarki odpadami a także do podejmowania decyzji korygujących działania w przypadku zajścia nieprzewidzianych okoliczności. Wójt Gminy ma obowiązek informowania o podejmowanych działaniach Radę Gminy która z kolei ma prawo do oceny realizacji prowadzonych prac.

9.PRZYNALEŻNOŚĆ GMINY

Na podstawie prowadzonego monitorowania wypełnienia odpadami niecki składowiska jak również opracowanego Przeglądu Ekologicznego składowiska odpadów przyjmuje się, że powinno ono zaspokoić potrzeby gromadzenia odpadów do roku 2023. Biorąc pod uwagę fakt, że po tym okresie nastąpi zamknięcie obiektu i wykonana zostanie jego rekultywacja władze gminne przyjęły założenia przystąpienia w perspektywie zorganizowanego zakładu

- **wariat I**
- do Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Białej Podlaskiej,
- **wariat II**
- do Międzygminnego Punktu Segregacji Odpadów w Lebedziewie gmina Terespol

10.ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Gospodarka odpadami należy do działów ochrony środowiska wymagających dużych nakładów inwestycyjnych w celu osiągnięcia zamierzonych efektów ekologicznych. Podstawowymi źródłami umożliwiającymi finansowanie działań w zakresie gospodarki odpadami są:

Dochody własne Gminy –Dochody te charakteryzują się najszerszą swobodą w wydatkowaniu. Do nich zaliczyć można m.in. wpływy z podatków i opłat, odsetki od kapitałów, dochody z tytułu majątku oraz darowizny i dochody z kar. Dochody uzyskane z eksploatacji Gminnego składowiska odpadów powinny być w całości przeznaczone na gospodarkę odpadami. Podobnie dochody z umów o składowanie odpadów na składowisku, zawartych okolicznymi Gminami mogą stać się źródłem finansowania akcji segregacji odpadów, w szczególności zakup kontenerów do selektywnej zbiórki.

Dochody w formie dotacji budżetu państwa- Nie wymagają one zaangażowania środków własnych lub też wymagają tego w minimalny sposób, co eliminuje obciążenie budżetu Gminy. Dochody te podlegają kontroli przez podmiot udzielający dotacji, co w przypadku wydatkowania niezgodnego przeznaczeniem lub prawem stwarza możliwość utraty wpływów. Istnieje tu obawa wstrzymania dotacji co w przypadku kłopotów finansowych państwa.

Dochody w formie pożyczek lub dotacji z NFOŚiGW, PFOŚiGW, PFOŚiGW- Korzystanie z dofinansowania w postaci pożyczek stwarza dla Gminy finansowe konsekwencje ponieważ pomimo preferencyjnego oprocentowania mają charakter zwrotny. Zaletą tego systemu dofinansowania jest możliwość ubiegania się o umorzenie części pożyczki w przypadku terminowego dokonywana spłaty przynajmniej połowy zaciągniętego zobowiązania. Korzystanie z takiego dofinansowania jest uzasadnione zarówno przy dużych jak i małych inwestycjach ponieważ faktycznie ponoszone koszty są dużo niższe od kosztów realnych inwestycji. Do tej pory Gmina Piszczac z powodzeniem korzystała ze środków WFOŚiGW i PFOŚiGW.

Dotacje w formie przyznanych nagród- Uzyskane źródła finansowania pochodzą z Funduszy Ochrony Środowiska. Konkursy w zakresie ochrony ziemi, powietrza i wody są realizowane cyklicznie, udział w nich jest okazją do uzyskania środków do realizacji działań w dziedzinie ochrony środowiska. Niesie jednak pewne ryzyko związane z uzyskaniem negatywnej oceny a co z tym się wiąże także kosztami sporządzenia dodatkowych ekspertyz, opinii i wniosków.

Dział gospodarki odpadami może liczyć na pomoc finansową dla tych przedsięwzięć które mają na celu ograniczenie wytwarzania odpadów zapewnienie ich bezpiecznego składowania oraz w zakresie:

- ✓ Organizacji systemu racjonalnej gospodarki odpadów oraz ich segregacji
- ✓ Budowy składowisk odpadów

- ✓ Modernizacji składowisk odpadów w celu zwiększenia ich bezpieczeństwa ekologicznego
- ✓ Rekultywacji nieczynnych składowisk odpadów komunalnych
- ✓ Likwidacji „dzikich wysypisk”
- ✓ Likwidacji zagrożeń środowiska odpadami niebezpiecznymi
- ✓ Budowy stacji segregowania i składowania odpadów
- ✓ Organizacji systemu selektywnej zbiórki odpadów

ⁱW ostatnich latach nastąpił wzrost zainteresowania banków udzielaniem pomocy finansowej co znajduje odzwierciedlenie w bogatej ofercie kredytowej przeznaczonej na inwestycje w zakresie ochrony środowiska. Obecnie możliwe jest uzyskanie wsparcia finansowego zarówno przez jednostki samorządowe jak i osoby fizyczne i prawne. Taką ofertę przedstawia Bank Ochrony Środowiska. Również banki międzynarodowe jak np. Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju mogą stać się źródłem finansowania inwestycji ekologicznych. Od momentu wstąpienia Polski do struktur Unijnych możliwe będzie uzyskiwanie pomocy ze środków Unii oraz w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego. Korzystanie z możliwości uzyskania wsparcia finansowego z zewnątrz będzie zależało od umiejętności pozyskania przez gminę środków niezbędnych dla racjonalnego prowadzenia gospodarki.

11.MECHANIZMY PRAWNO- EKONOMICZNE

Obowiązujące zasady prawa ekologicznego zawarte są w Ustawie Prawo Ochrony Środowiska z dn. 27 kwietnia 2001. Projekt ten rozszerza uregulowania związane z ochroną przed odpadami z nadzwyczajnym zagrożeniem środowiska oraz odpowiedzialnością karną i cywilną za naruszenie przepisów ekologicznych.

Pozostałe regulacje prawne w zakresie gospodarki odpadami zawarte są w:

Ustawie o odpadach dn. 27 kwietnia 2001r. Dz.U. Nr.62 poz. 628 ze zm.

Ustawie o odpadach z dn.27 czerwca 1997. Dz.U.Nr.96 poz. 592. ze zm.

Ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z dn.13 września 1996r. Dz.U.Nr.132 poz. 622. ze zm.

Ustawie o opakowaniach i odpadach opakowaniowych z dn. 11 maja 2001r. Dz.U.Nr. 63 poz.638.

Dyrektywie ramowej w sprawie odpadów 75/442/EWG

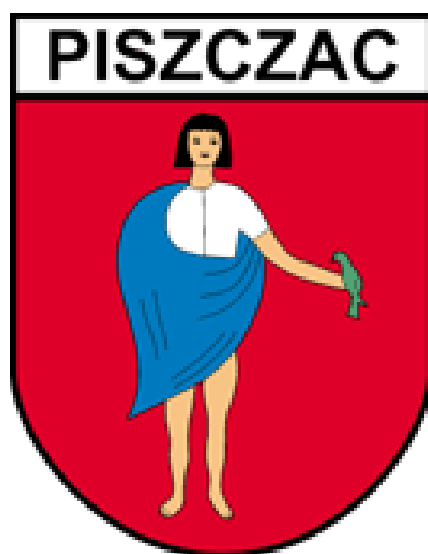
Dyrektywie w sprawie odpadów niebezpiecznych 91/689/EWG

Dyrektywie w sprawie odpadów pochodzących z opakowań 94/62/EWG

Dyrektywie w sprawie baterii 91/157/EWG zm. 91/692/EWG

Dyrektywie w sprawie osadu ściekowego 86/278/EWG zm. 91/692/ EWG

Program Ochrony Środowiska I Plan gospodarki odpadami Gminy Piszczac

Piszczac 2004

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA

Spis treści:

1. Wprowadzenie

- 1.1. Przesłanki ogólne;
- 1.2. Podstawy prawne;
- 1.3. Cele ochrony środowiska.

2. Stan środowiska przyrodniczego i jego ochrona, główne problemy i zagrożenia

- 2.1. Polityka i zarządzanie ochroną środowiska;

3. Walory przyrodnicze gminy

- 3.1. Struktura użytków gminy
- 3.2. Wody powierzchniowe
 - 3.2.1. Wody płynące
 - 3.2.2. Wody stojące

3. Aktualny stan gospodarki wodno-ściekowej

- 3.1. Systemy zaopatrzenia w wodę:
 - 3.1.1. Ujęcie wody dla wodociągu grupowego w Piszczacu;
 - 3.1.2. Ujęcie wody dla wodociągu grupowego w Połoskach;
 - 3.1.3. Sieć wodociągowa;
- 3.2. Oczyszczalnie ścieków i sieci kanalizacyjne:
 - 3.2.1. Oczyszczalnia ścieków mechaniczno-biologiczna w Piszczacu;
 - 3.2.2. Oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna w Połoskach;
 - 3.2.3. Oczyszczalnia wierzbowa na składowisku odpadów w Kolonii Piszczac
- 3.3. Sieć kanalizacyjna;
4. Gospodarka cieplna;
5. Jakość powietrza atmosferycznego;
6. Hałas;
7. Fauna i flora Gminy.

4. Uwarunkowania realizacji programu ochrony środowiska Gminy Piszczac

- 4.1. Podstawowe problemy ochrony środowiska w Gminie Piszczac;
- 4.2. Prognozowane zmiany;
- 4.3. Środowiskowe skutki prognozowanych zmian.

5. Lista przedsięwzięć priorytetowych – harmonogram działań

- 5.1. Działania w dziedzinie ochrony powietrza
- 5.2. Działania w dziedzinie gospodarki wodno-ściekowej
- 5.3. Działania w dziedzinie ochrony przyrody
- 5.4. Rolnictwo ekologiczne
- 5.5. Edukacja ekologiczna

6. Monitoring realizacji programu ochrony środowiska

1. WPROWADZENIE

1.1 Przesłanki ogólne

Wśród zasad polityki ekologicznej, zarówno Polski jak i Unii Europejskiej, bardzo ważną rolę spełnia zasada subsydiarności, która oznacza, że problemy ochrony środowiska powinny być rozwiązywane na możliwie najniższym poziomie, zaś interwencja władz centralnych potrzebna jest jedynie tam, gdzie władze lokalne nie są w stanie samodzielnie rozwiązać powstających problemów. Efektem przyjęcia powyższej zasady w Polsce po 1990 roku było sukcesywne przekazywanie kompetencji i obowiązków związanych z zapewnieniem właściwego stanu środowiska przyrodniczego samorządom lokalnym. W chwili obecnej to właśnie Gminy w decydującym stopniu wpływają na sposób realizacji zadań z zakresu planowania przestrzennego, gospodarki wodno - ściekowej, gospodarki odpadami, ich działanie w znaczącym stopniu wpływa na możliwość zapewnienia właściwej jakości powietrza atmosferycznego. Nowym kompetencjom gmin towarzyszą coraz większe nowe obowiązki. Jednym z nich, wprowadzonym przez ustawę Prawo ochrony środowiska w 2001 roku (Dz. U. z 2001 Nr 62 poz. 627) jest obowiązek sporządzania gminnych programów ochrony środowiska.

Kolejną, niezwykle ważną zasadą polityki ekologicznej Polski jest zasada zrównoważonego rozwoju, która oznacza, że wsparcie dla rozwoju gospodarczego i społecznego odbywać się będzie z poszanowaniem wymagań ochrony środowiska, tak, aby pozostawić możliwość korzystania z zasobów przyrodniczych przyszłym pokoleniom. Zasada zrównoważonego rozwoju znalazła swoje potwierdzenie w Konstytucji, która w artykule 5 mówi: *„Rzeczpospolita Polska strzeże niepodległości i nienaruszalności swojego terytorium, zapewnia wolności i prawa człowieka i obywatela oraz bezpieczeństwo obywateli, strzeże dziedzictwa narodowego oraz zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasad zrównoważonego rozwoju”*. Ustawa zasadnicza wskazuje także, że ochrona środowiska jest obowiązkiem zarówno obywateli jak i władz publicznych, które poprzez swoją politykę, powinny zapewnić nie tylko bezpieczeństwo ekologiczne, ale i dostęp do zasobów przyrodniczych zarówno współczesnemu jak i przyszłym pokoleniom. Stanowi to istotną przesłanką dla władz samorządowych. Gminy, akceptując zasady zrównoważonego rozwoju, powinny szukać takich kierunków rozwoju, które prowadzić będą do poprawiania jakości życia mieszkańców m.in. zachowywanie cennych systemów przyrodniczych, poprzez ograniczanie emisji zanieczyszczeń do powietrza, wód i ziemi, zmniejszanie energo-, wodochłonności, ochronę krajobrazu i wzmocnienie struktur ekologicznych, rozwijanie aktywności obywatelskiej, popraw! jakości życia mieszkańców itp.

1.2 Podstawy prawne

Zgodnie z obowiązującymi wymaganiami ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 roku (Dz. U. z 2001 Nr 62 poz. 627) działania z zakresu ochrony środowiska w gminie powinny być realizowane zgodnie z programem ochrony środowiska. Art. 17 ust. 1 tego aktu

prawnego nakazuje przygotowanie programu ochrony środowiska dla gminy w celu zapewnienia, że na poziomie lokalnym realizowane będą cele polityki ekologicznej państwa.

Ponadto Program ochrony środowiska dla gminy powinien być spójny ze Strategią Rozwoju Gminy, Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i wieloletnim planem inwestycyjnym gminy.

Program ochrony środowiska określa wymagania odnoszące się do polityki ekologicznej państwa, a w szczególności powinien zawierać:

- cele i priorytety ekologiczne,
- rodzaj i harmonogram działań proekologicznych,
- środki niezbędne do osiągnięcia celów, w tym mechanizmy prawne, ekonomiczne, społeczne.

Rada Gminy ma obowiązek uchwalić program ochrony środowiska do dnia 30 czerwca 2004 roku. Z wykonania Programu Wójt Gminy będzie, co dwa lata sporządzać raporty, które będą przedstawiane Radzie. Gminny program ochrony środowiska podlega opiniowaniu na szczeblu powiatu.

Dodatkowo artykuł 14 ustawy o odpadach z dnia 27 kwietnia 2001 roku (Dz. U. z 2001 Nr 62 poz. 627) zobowiązuje Gminę do opracowania planu gospodarki odpadami, który stanowić powinien część programu ochrony środowiska. Plan gospodarki odpadami powinien określać

w szczególności:

- aktualny stan gospodarki odpadami w gminie, charakterystykę jakościową i ilościową strumienia powstających odpadów,
- prognozowane zmiany w zakresie gospodarowania odpadami,
- cele i działania zmierzające do poprawy sytuacji w zakresie gospodarowania odpadami,
- instrumenty finansowe służące realizacji zamierzonych celów,
- system monitoringu i oceny realizacji zamierzonych celów.

Program przyjmuje podstawowe zasady ogólne, leżące u podstaw polityki ochrony środowiska UE i Polski. Są to:

- zasada zrównoważonego rozwoju,
- zasada przezorności,

- zasada prewencji,
- zasada „zanieczyszczający” płaci,
- zasada równego dostępu do środowiska postrzegana w kategoriach:
 - sprawiedliwości międzypokoleniowej,
 - sprawiedliwości międzyregionalnej i międzygrupowej,
 - równoważenia szans między człowiekiem i przyrodą
- zasada uspołecznienia,
- zasada efektywności ekologicznej i ekonomicznej.

1.3. Cele ochrony środowiska:

Podejmowane działania w zakresie ochrony środowiska dążą do realizacji następujących zagadnień:

- kształtowanie świadomości ekologicznej wśród mieszkańców gminy Piszczac,
- ochrona i kształtowanie zieleni,
- ochrona elementów przyrodniczych,
- ochrona gruntów leśnych,
- ochrona gleb,
- ochrona wód podziemnych i powierzchniowych, kształtowanie gospodarki wodnej,
- ochrona powietrza atmosferycznego, ochrona przed hałasem i wibracjami, ochroną środowiska przed uciążliwymi obiektami produkcyjnymi i usługowymi,
- ochrona przed odpadami i kształtowanie gospodarki odpadami.

2. STAN ŚRODOWISKA I JEGO OCHRONA

2.1 Polityka i zarządzanie ochroną środowiska – zadania do realizacji przez gminę wynikające z unormowań prawnych

Do głównych zadań programu w zakresie ochrony środowiska:

- Prowadzenie spraw związanych z ochroną środowiska przed odpadami i gospodarką odpadami.
- Prowadzenie spraw związanych z ochroną wód i gruntu przed zanieczyszczeniami.

- Prowadzenie spraw związanych z uciążliwości dla środowiska maszyn i urządzeń oraz środków transportu.
- Współdziałanie z właściwymi organami administracji rządowej w sprawach związanych z ochroną powietrza przed zanieczyszczeniem.
- Prowadzenie spraw związanych z krzewieniem edukacji ekologicznej..
- Prowadzenie spraw związanych z utrzymaniem czystości dróg i utrzymaniem czystości na terenach ogólnodostępnych, w tym nadzorowanie ich sprzątnięcia, gospodarka kosztami ulicznymi i ławkami parkowymi..
- Prowadzenie spraw związanych z obwodami łowieckimi.
- Prowadzenie spraw związanych z wydawaniem zezwoleń na utrzymanie psów ras uznanych za agresywne.

Z zakresu rolnictwa:

- Współpraca z państwową inspekcją ochrony roślin w zakresie ochrony roślin uprawnych.
- Współpraca z rejonowym lekarzem weterynarii w zakresie kontroli zwierząt hodowlanych.
- Prowadzenie sprawozdawczości w zakresie spraw rolnych.
- Prowadzenie spraw związanych z wydawaniem zezwoleń na pielęgnację i wycinkę drzew i krzewów.
- Prowadzenie spraw związanych z wymierzaniem kar i opłat za usuwanie drzew i krzewów.
- Typowanie elementów przyrody o wysokich walorach przyrodniczo-krajobrazowych do poddania pod ochroną.
- Opiniowanie projektów: wodociągów, kanalizacyjnych, drogowych, budowlanych, geodezyjnych podziałów gruntów, w zakresie ochrony drzewostanu.
- Prowadzenie spraw edukacji ekologicznej w zakresie ochrony przyrody

3. Walory przyrodnicze gminy

3.1. Zasoby wodne

3.2.1 Wody płynące

Przez teren gminy Piszczac przepływa pięć rzek : Zielawa, Werbla, Struga , Lutnia i Czapelka . Od strony zachodniej rzeka Zielawa przepływa przez Ortel Królewski I i Ortel Królewski II i wpada do rzeki Krzny, od strony południowej rzeka Struga przepływa przez Wólkę Kościeniewicką, Wyczółki i wpada do rzeki Lutni ,również od strony południowej rzeka Werbla przepływa przez Kolonię Piszczac i Dąbrowicę i wpada do rzeki Lutni. Rzeka Czapelka przepływa od strony wschodniej gminy przez miejscowość Zahorów i wpada do Buga, rzeka Lutnia przepływa przez teren gminy z północy na południe i przepływa przez następujące miejscowości : Chotyłów, Piszczac, Kościeniewicze i Janówkę i wpada do rzeki Zielawy

Lp	Nazwa rzeki	Odcinek rzeki w kilometrze na terenie gminy	długość odcinka na terenie gminy w km.
1	Zielawa	9.080 – 12.510	3,43
2	Werbla	0.000 – 7.480	7,48
3	Struga	0.000 - 4.170	4,17
4	Lutnia	3.180 - 14.350	11,17
5	Czapelka	24.820 – 30.690	5,87
	Razem		32,12

Budowle piętrzące na rzekach :

1. Rzeka Werbla - przepusty z piętrzeniem sztuk 6
2. Rzeka Struga – zastawka szt.2, przepust z piętrzeniem – szt.1
3. Rzeka Lutnia – jazs szt.1 przepusty szt.4
4. Rzeka Czapelka – przepusty z piętrzeniem szt.8

Na podstawie danych z Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Lublinie Oddział w Białej Podlaskiej wynika że, w latach poprzednich rzeka Zielawa kontrolowana była w ramach monitoringu regionalnego wód w czterech przekrojach pomiarowo – kontrolnych :

Wisznice – 34,1 km

Rossosz – 24,7 km

Łomazy - 19,2 km

Woskrzenice-0,0km

O jakości wód Zielawy decydowały wielkości ładunków zanieczyszczeń odprowadzanych . Docelowo wody tej rzeki powinny spełniać wymagania II klasy czystości wód.

Wykonane w poprzednich latach analizy pozwalają na stwierdzenie, że Zielawa przez okł.38 km prowadziła wody III klasy czystości a okł. 5 km do ujścia wody poza klasowe ze względu na miano coli. Ponadto stwierdzono, że rzeka Zielawa wg. unormowań polskich (metoda CUGW) jest na przeważającej długości rzeką poza klasową. Na taką ocenę wpływa stan bakteriologiczny wód.

Wykonane w poprzednich latach analizy wody rzeki Zielawy klasyfikowane wg. metody CUGW

Nazwa punktu pomiarowo-kontrolnego	Klasa czystości	Wskaźnik degradujący (powodujący poza klasowość wód)
	fiz-chem bakt. Ogółem	
pow.Wisznic	II III III	-

(34,1)				
Rossosz (24,7)	III	NON	NON	miano coli
Łomazy (19,2)	III	NON	NON	miano coli
ujście	III	NON	NON	miano coli

Z dopływów Zielawy badano również rzekę Lutnię . Rzeka Lutnia ze względu na wskaźniki fizyko – chemiczne odpowiada III klasie czystości wód. Decydowały o tym oznaczenia : utlenialność azot azotynowy i fosforan. Miano coli decydowało, że rzeka Lutnia na całej długości nie odpowiadała żadnej klasie czystości.

3.2.2. Wody stojące to przede wszystkim kilkuhektarowe zagospodarowane i urządzone zbiorniki wodne na terenie Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w Chotyłowie po byłych wyrobiskach gliny wydobywanej w latach wcześniejszych do produkcji cegły palonej . Ponadto w indywidualnych gospodarstwach rolnych istnieją niewielkie zbiorniki wodne .

Zbiorniki wód stojących mają na celu zaspokojenie potrzeb rekreacyjno – wypoczynkowych .

4.2. Rolnictwo ekologiczne

Uwarunkowania prawne dotyczące rolnictwa ekologicznego zawarte są w ustawie o rolnictwie ekologicznym .

Celem rolnictwa ekologicznego jest pozyskanie żywności nie zawierającej substancji niekorzystnie oddziałujących na zdrowie człowieka . Uzyskanie takiej żywności wymaga odpowiedniego gospodarowania poczynając od przygotowania gleby pod uprawę , po zbiór plonów a w przypadku chowu zwierząt odpowiednie metody ekologicznej hodowli. Pódm pojęciem ekologicznych metod produkcji rozumie się takie gospodarowanie , które nie narusza równowagi przyrodniczej .

Na terenie gospodarstwa ekologicznego nie mogą występować przekroczenia dopuszczalnych stężeń szkodliwych substancji zanieczyszczających powietrze, glebę lub wody. Zainteresowany założeniem takiego gospodarstwa może domagać się od WIOŚ wydania zaświadczenia o nie przekraczaniu na danym terenie dopuszczalnych stężeń szkodliwych substancji zanieczyszczających. Uzyskane produkty podlegają oznakowaniu jako „ produkty rolnictwa ekologicznego” popularnie nazywane „ zdrową żywnością”. Analizując stan zanieczyszczenia środowiska w gminie Piszczac należy stwierdzić, że są tu dogodne warunki do rozwoju rolnictwa ekologicznego. Sprzyja temu niewielkie uprzemysłowienie gminy, charakterystyczne dla wschodniej części Polski, przeciętny poziom mechanizacji rolnictwa, niski poziom stosowania nawozów sztucznych i środków ochrony roślin. Czynniki te decydują o małym

zanieczyszczeniu środowiska. Biorąc pod uwagę powyższe należy stwierdzić, że w gminie Piszczac wystąpi zainteresowanie rolników produkcją „zdrowej żywności”.

3. Aktualny stan gospodarki wodno-ściekowej

3.1. Systemy zaopatrzenia w wodę

3.1.1. Ujęcie wody dla wodociągu grupowego w Piszczacu

Ujęcie wody pitnej w Piszczacu zaopatrzone jest w stację uzdatniania wody. Pierwszy stopień stanowią pompy głębinowe, które tłoczą wodę przez odzależniacze do zbiorników wyrównawczych. Drugi stopień stanowią zestawy hydroforowe tłoczące wodę ze zbiorników do sieci. Wydajność rzeczywista urządzeń o ujmowania i uzdatniania wody wynosi $500\text{m}^3/\text{d}$, natomiast potencjalne o ponad połowę więcej bo $1200\text{m}^3/\text{d}$. Uzdatnianie wody odbywa się na odzależniaczach. Zasoby eksploatacyjne ujęcia wody, czyli studni wynoszą $120\text{ m}^3/\text{godzinę}$. Obiekt spełnia warunki pozwolenia wodno-prawnego oraz warunki stawiane wodzie przeznaczonej do spożycia zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dn.11 listopada 2002.Dz.U.Nr.203 poz.1718.

3.1.2. Ujęcie wody dla wodociągu grupowego w Połoskach

Podobnie jak ujęcie wody pitnej w Piszczacu również obiekt w Połoskach posiada dwustopniową stację uzdatniania wody. Jej wydajność rzeczywista wynosi $150\text{m}^3/\text{d}$ natomiast potencjalna $600\text{m}^3/\text{d}$. Także stan formalno-prawny jest tu uregulowany. Obiekt posiada zezwolenia wodno-prawne oraz spełnia wymogi stawiane dla wody przeznaczonej do picia. Ustalone zasoby eksploatacyjne ujęcia wody (studni) wynoszą $24\text{ m}^3/\text{godzinę}$.

3.1.3. Sieć wodociągowa

Ogólna długość sieci wodociągowej wynosi 119.400m . obecnie do wodociągu zbiorczego podłączonych jest 6.700 mieszkańców w tym 535 osób z miejscowości Ortel Książęcy gm. Biała Podlaska.

Aby ograniczyć zużycie wody niemal 100% gospodarstw domowych wyposażonych zostało w wodomierze. Systematycznie likwidowane są dzikie pobory wody z hydrantów przeciwpożarowych.

Jednostką w kompetencji której leży eksploatacja systemów wodociągowych jest spółka komunalna EKO-NOWA w Piszczacu.

3.2. Oczyszczalnie ścieków i sieci kanalizacyjne.

3.2.1. Oczyszczalnia ścieków mechaniczno-biologiczna w Piszczacu

Oczyszczalnia została przekazana do użytku w 1999r. Jej maksymalna przepustowość wynosi $130\text{m}^3/\text{d}$, obecnie oczyszczalnia przyjmuje około $110\text{m}^3/\text{d}$ ścieków, w tym około $80\text{m}^3/\text{d}$ są to ścieki dowożone Obecnie z oczyszczalni korzysta 790 mieszkańców. Powstałe w trakcie procesu oczyszczania osady ściekowe są prasowane i wywożone na gminne składowisko odpadów komunalnych w Kolonii Piszczac gdzie są składowane w wydzielonym miejscu.

3.2.2. Oczyszczalnia mechaniczna w Połoskach

Oczyszczalnia mechaniczna w Połoskach powstała w 1968r.dla potrzeb PGRu, poddana została modernizacji w 1996r. Jej maksymalna przepustowość wynosi $100\text{m}^3/\text{d}$. Z obiektu korzysta 600 mieszkańców. Powstałe osady ściekowe przewożone są wozem asenizacyjnym do oczyszczalni w Piszczacu gdzie poddawane są procesowi prasowania i wywożone na składowiska odpadów komunalnych w Kolonii Piszczac. Podobnie jak oczyszczalnia w Piszczacu ta również ma uregulowany stan Formalno-prawny.

3.2.3. Oczyszczalnia wierzbowa na gminnym składowisku w Kolonii Piszczac

Dla zbierania odcieku z niecki składowiska odpadów wykonana jest instalacja drenażem z rur PE o 200m do oczyszczalni wierzbowej odcieku . Oczyszczalnia wykonana jest w złożu korzeniowym z wierzby Solix Wiminolis. maksymalna przepustowość tej oczyszczalni wynosi $3\text{m}^3/\text{dobę}$ Usytuowana jest w północnej części składowiska odpadów . Po oczyszczeniu odcieku przez przedmiotową oczyszczalnię jest on odprowadzany do rzeki Lutni.

3.3. Sieć kanalizacyjna

Istniejąca sieć kanalizacyjna ma łączną długość 6.400m . Sieć znajdująca się w Piszczacu powstała w 1999roku wraz z nowowytbudowaną oczyszczalnią ścieków, rok później oddano do użytku sieć w Połoskach. Inwestycja wykonana została z rur PE. Eksploatacją systemów kanalizacyjnych zajmuje się spółka komunalna EKO-NOWA. Na terenach nie skanalizowanych ,których jest przeważająca część większość odpadów ciekłych gromadzona jest w osadnikach ścieków tzw. szambach skąd wywożone są wozami asenizacyjnymi do oczyszczalni ścieków. W roku bieżącym Gmina rozpoczyna dalszą sanitację miejscowości Piszczac w

wyniku , której do końca bieżącego roku przybędzie w Piszczac km sieci i przyłączy. W latach kolejnych zakłada się skanalizowanie całego Piszczaca jak też rozpocznie się budowa sieci kanalizacyjnej w miejscowościach zlokalizowanych najbliższej oczyszczalni tj. w Chotyłowie i Zalutyniu.

W związku z powyższym w przyszłości należy podjąć kolejne działania inwestycyjne tj. rozbudowę oczyszczalni ścieków o kolejny bioreaktor w miejscowości Piszczac.

Na realizację przedmiotowej inwestycji gmina Piszczac posiada stosowną dokumentację

W miejscowościach oddalonych od oczyszczalni ale o zwartej zabudowie będą realizowane przydomowe oczyszczalnie ścieków.

3.4. Gospodarka cieplna

Źródła emisji związanych z gospodarką cieplną na terenie gminy odnoszą się głównie do:

- Zespołów Placówek Oświatowych w Piszczacu i Chotyłowie
- Szkół Podstawowych w Połoskach i Dobrynce oraz filii tych szkół w Kościeniewiczach i Zahorowie
- Gimnazjum w Chotyłowie i Zespołu Szkół Specjalnych w Zalutyniu
- Urzędu Gminy w Piszczacu.

Dla większości placówek źródłem energii jest paliwo stałe - węgiel, miał węglowy. Jedynie szkoła Podstawowa w Dobrynce i Gimnazjum w Chotyłowie dysponuje instalacjami grzewczymi wykorzystującymi olej opałowy jako źródło energii. Kotłownia zlokalizowana w urzędzie gminy spełnia warunki niezbędne do uzyskania pozwolenia na odprowadzenia gazów do atmosfery. Natomiast pozostałe kotłownie nie wymagają w/w pozwolenia. Działania mające na celu redukcję emisji zanieczyszczeń i poprawę stanu powietrza w gminie dążą do zmniejszenia liczby emitorów gazów, modernizacji źródeł ciepła oraz termomodernizacji budynków i instalacji grzewczych.

Dla poprawy stanu powietrza i redukcji emisji zanieczyszczeń dokonano modernizacji dwóch kotłowni węglowych na olejowe w obiektach użyteczności publicznej tj. w budynku Ośrodka Zdrowia w Piszczacu oraz w budynku szkoły Podstawowej w Dobrynce. W miejscu starych kotłów opalanych węglem zamontowano piece na olej opałowy, których sprawność wynosi 93%. Gruntowny remont urządzeń węglowych przeprowadzono też w kotłowni Szkoły Podstawowej w Piszczacu, wykonując regulację czynnika grzewczego polegającą na zasileniu dyżurnym obiektu szkoły w dni wolne od nauki i w godzinach wieczorowo– nocnych.

3.5. Jakość powietrza atmosferycznego

Pomimo, że na terenie gminy brak jest znaczących, jednostkowych źródeł emisji do powietrza, których oddziaływanie wpływałoby na stan

czystości atmosfery na całym obszarze gminy, to stan czystości atmosfery nie jest zadowalający, na co składa się przede wszystkim oddziaływanie lokalnych źródeł emisji.. Wśród lokalnych źródeł zanieczyszczenia, największy wpływ na pogorszenie jakości powietrza mają:

- transport samochodowy,
- emisja z pieców węglowych w indywidualnych budynkach jednorodzinnych,
- nielegalne spalanie odpadów (w piecach domowych i innych),
- niska emisja z zakładów przemysłowych tj. Odlewnia Żeliwa w Chotyłowie , Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna w Chotyłowie, PKP i punkty przeładunkowe kolei
- stan nawierzchni dróg
- wypalanie traw przez rolników

Na terenie gminy nie są zlokalizowane żadne stacje pomiarowe stanu jakości powietrza atmosferycznego monitoringu powietrza Wojewódzkiej Inspekcji Ochrony Środowiska(WIOŚ). Stąd brak jest systematycznych danych z pomiarów monitoringowych, które pozwoliłyby na ocenę stanu zagrożenia atmosfery na tym terenie. Tym niemniej, na podstawie wrywkowych pomiarów przeprowadzonych, przez WIOŚ na terenie gminy można przyjąć, że obszar ten charakteryzuje stosunkowo dobra jakością powietrza atmosferycznego.

3.6. Hałas

Brak jest szczegółowych danych o zagrożeniu hałasem poszczególnych obszarów na terenie Gminy Piszczac. Tym niemniej jest to ten rodzaj uciążliwości środowiskowej, na który mieszkańcy stosunkowo rzadko zgłaszają skargi.

Do głównych źródeł uciążliwości akustycznej na omawianym terenie należą:

- ruch samochodowy (w tym przede wszystkim ruch ciężkich pojazdów ciężarowych),
- ruch kolejowy,
- źródła punktowe (zarówno związane z działalnością gospodarczą i rekreacją).

3.7. Fauna i flora Gminy

Gmina Piszczac leży w północno- wschodniej części województwa lubelskiego w powiecie bialskim. .

Przejeżdżając przez gminę z północy na południe, można spotkać bardzo różnorodne środowiska oraz gatunki fauny i flory, gatunki

niejednokrotnie rzadkie i podlegające ochronie. Ogromnym walorem przyrodniczym są dobrze zachowane zbiorowiska żyznych lasów liściastych głównie starodrzew dębowo-grabowy i jesionowo-olszowy. Z rzadkich chronionych gatunków występują: kokorycz wielkokwiatowa, czworolist pospolity, kopytnik pospolity, marzanka wonna i inne. Nadleśnictwo Chotyłów charakteryzuje się dobrze wykształconym dosyć rzadkim we wschodniej części Polski drzewostanem w którym występuje jesion wyniosły, olsza czarna, dąb szypułkowy. W domieszce występują lipa drobnolistkowa, klon zwyczajny, brzoza brodawkowata, grab zwyczajny i inne. Spotkać tu można liczną grupę gatunków chronionych do których należą: konwalia majowa, kopytnik zwyczajny, marzanka wonna, wawrzynek, wilczyłyko, kalina koralowa, fiołek przedziwny, listeria jajowata, jaskier kaszubski, turzyca orzęsiona.

Konieczność zachowania walorów przyrodniczych gminy oraz ochrony gatunków i krajobrazu skłania do podjęcia działań ochronnych. Swoją niszę ekologiczną znalazły tu między innymi:

- takie gatunki ptaków jak cietrzew oraz turkawka, których liczba zmniejsza się, bocian czarny, ogółem odnotowano ok. 200 gatunków ptaków.
- Ok. 40 gatunków ssaków z których najczęściej występują sarny jelenie, dziki.
- Niewielką grupę stanowią gady których wyróżniono 6 gatunków w tym najczęściej występuje jaszczurka zwinka.
- 13 gatunków płazów w tym najwięcej występuje gatunków żab.

Na terenie gminy Piszczac znajduje się ok. 28,40 ha użytków ekologicznych które zajmują cztery obiekty w tym dwa całkowicie leżą na terenie gminy natomiast dwa inne tylko częściowo. Użytki ekologiczne stanowią przede wszystkim śródleśne bagna.

4. Uwarunkowania realizacji programu ochrony środowiska Gminy Piszczac

Na cele, kierunki i sposób realizacji programu ochrony środowiska Gminy Piszczac wpływać będą zarówno uwarunkowania zewnętrzne wynikające z wdrażania celów polityki ekologicznej państwa, programu ochrony środowiska powiatu bialskiego i województwa lubelskiego, a także wynikające ze zmian przepisów prawnych, oraz uwarunkowania wewnętrzne wynikające z diagnozy stanu środowiska, analizy głównych źródeł jego zagrożenia i prognozowanych zmian, do jakich dojdzie na tym terenie.

Polityka Ekologiczna Państwa wprowadza szereg zasad, którym podporządkowane powinny być nie tylko prace na rzecz ochrony środowiska,

ale także całe życie społeczno – gospodarcze kraju.

Osiąganiu tych celów powinna służyć realizacja regionalnych (wojewódzkich) i lokalnych (powiatowych i gminnych) programów ochrony środowiska spójnych z lokalnymi strategiami rozwoju gminy jak też studiami uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Cele programu to m.in.:

w zakresie ochrony przyrody i krajobrazu:

- utrzymanie na odpowiednim poziomie różnorodności biologicznej i krajobrazowej,
- zwiększenie powierzchni obszarów chronionych ,
- rekultywacja i renaturalizacja obszarów zdegradowanych,
- powstrzymywanie procesu degradacji zabytków kultury,
- zwiększenie skuteczności ochrony obszarów objętych ochroną prawną,
- rozwój prac badawczych i inwentaryzacyjnych w zakresie oceny stanu i rozpoznania zagrożeń bioróżnorodności,
- utrzymanie krajobrazu rolniczego, zwiększenie wsparcia i rozwoju rolnictwa ekologicznego ,
- zapewnienie ochrony i racjonalnego gospodarowania bioróżnorodności
- wzrost stanu świadomości ekologicznej społeczeństwa i władz lokalnych,

w zakresie kształtowania stosunków wodnych:

- racjonalizacja zużycia wody,

w zakresie racjonalizacji użytkowania wody i odprowadzenie ścieków :

- zastosowanie najlepszych dostępnych praktyk rolniczych w celu zmniejszenia zapotrzebowania na wodę i odprowadzanych do odbiorników zanieczyszczeń,
- racjonalizacja zużycia wody w gospodarstwach domowych (ograniczenie marnotrawstwa, strat w systemach wody),
- ukończenie wodociągowania całości gminy (obecnie gmina zwodociągowana jest w 87%),
- uporządkowanie gospodarki ściekowej poprzez budowę kanalizacji sanitarnej w miejscowościach zlokalizowanych w pobliżu oczyszczalni jak też budowa przydomowych oczyszczalni ścieków zakresie miejscowościach oddalonych od oczyszczalni,
- poprawę stanu sanitarnego gospodarstw rolnych przy uwzględnieniu wymagań wynikających z ustawy z 2003 roku w sprawie nawozów w zakresie nawożenia

w zakresie ochrony gleb:

- przeciwdziałanie przejmowania gleb nadających się do wykorzystania rolniczego lub leśnego na inne cele, zwłaszcza inwestycyjne,
- podniesienie poziomu wiedzy użytkowników gleb i gruntów w zakresie możliwości eksploatacji gleb,
- doskonalenie struktur organizacyjnych zajmujących się problematyką ochrony gleb, racjonalnego ich użytkowania, przygotowania programów działań w tym zakresie,
- wprowadzenie w rolnictwie sposobu produkcji zgodnego z ustawą o rolnictwie ekologicznym,
- objęcie monitoringiem gleb rejestracji zmian wynikających z rodzaju i intensywności eksploatacji oraz oddziaływania negatywnych czynników,
- przywracanie wartości użytkowej glebom, które uległy degradacji (oczyszczanie, rekultywacja, odbudowa właściwych stosunków wodnych),
- dostosowanie do naturalnego, biologicznego potencjału gleb formy ich zagospodarowania rolniczego lub leśnego.

w zakresie wzrostu lesistości, wzbogacenia i racjonalnej eksploatacji zasobów leśnych:

- dalsze zwiększanie lesistości, stałe powiększanie zasobów leśnych,
- kształtowanie lasu wielofunkcyjnego (poprawa funkcji wodochronnej, klimatotwórczej, glebochronnej),
- wdrożenie zasad ochrony i powiększenie różnorodności biologicznej w lasach na poziomie genetycznym, gatunkowym i ekosystemowym,
- zachowanie zdrowotności i żywotności ekosystemów leśnych,
- racjonalne, zgodne z zasadami przyrody, użytkowanie zasobów leśnych,
- utrzymanie i wzmacnianie społeczno – ekonomicznej funkcji lasów,
- ochrona gleb leśnych,
- wprowadzanie zadrzewień i zakrzewień jako czynnika ochrony różnorodności biologicznej i krajobrazowej oraz racjonalnego użytkowania przestrzeni przyrodniczej,
- zapewnienie lasom i zadrzewieniom właściwego znaczenia w planowaniu przestrzennym,
- poprawa stanu i produktywności lasów prywatnych.

w zakresie jakości wód:

- osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego wszystkich rodzajów wód pod względem jakościowym i ilościowym,
- zapobieganie zanieczyszczeniom wód powierzchniowych i

podziemnych ze szczególnym uwzględnieniem zapobiegania „u źródła”,
- przywracanie wodom podziemnym i powierzchniowym właściwego stanu ekologicznego, a przez to zapewnienie odpowiednich źródeł poboru wody do picia,

w zakresie ochrony powietrza przed zanieczyszczeniem:

- poprawa stanu czystości powietrza,
- uzyskanie norm emisyjnych wymaganych przez przepisy UE,
- konsekwentne przechodzenie na likwidację zanieczyszczeń „u źródła”,

w zakresie hałasu i promieniowania elektromagnetycznego:

- zmniejszenie skali narażania ludności na ponadnormatywny poziom hałasu,
- nie dopuszczanie do pogorszenia się klimatu akustycznego tam, gdzie obecnie sytuacja jest korzystna,
- kontrola i ograniczenie emisji do środowiska promieniowania nie jonizującego,
- kształtowanie zieleni zorganizowanej pełniących funkcje ochronne,

4.1. Podstawowe problemy ochrony środowiska w Gminie Piszczac

Na podstawie informacji na temat gminy, systemu zarządzania ochroną środowiska w gminie oraz diagnozy stanu środowiska zidentyfikowano najważniejsze problemy ochrony środowiska. Jednym z podstawowych wniosków jest stwierdzenie o nie wystarczającym zasobie informacji na temat stanu środowiska gminy Piszczac, źródeł zagrożenia jego przyrody, potrzebach inwestycyjnych w zakresie ochrony środowiska i przyrody (dotyczy to zwłaszcza potrzeb inwestycyjnych podmiotów gospodarczych). Zbyt mała ilość danych spowodowana jest m.in. brakiem zlokalizowanych na tym terenie punktów pomiarowych systemu państwowego monitoringu. Wśród innych rozpoznanych problemów wymienić należy:

W zakresie zarządzania środowiskowego:

1. Brak obecnie ważnego plan przestrzennego zagospodarowania dla całego obszaru gminy, co utrudnia prowadzenie właściwej polityki przestrzennej. Gospodarowania ładem przestrzennym prowadzone jest na podstawie indywidualnych decyzji o warunkach zabudowy i decyzji celu publicznego. Na ukończeniu są prace nad studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy w Piszczac.

Ochrona powietrza

1. Słabe rozpoznanie stanu jakości powietrza atmosferycznego oraz najważniejszych źródeł jego zanieczyszczenia.
2. Znaczące oddziaływanie liniowych źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza,
3. W okresie zimowym uciążliwe jest spalanie przez niektórych właścicieli nieruchomości odpadów w indywidualnych piecach centralnego ogrzewania.

Ochrona zasobów wodnych

1. Niewystarczający stopień rozwoju sieci kanalizacyjnej
2. Pogłębiający się proces obniżania poziomu wód gruntowych

Ochrona gleb

1. Brak rozpoznania stanu zanieczyszczenia gleb.

Hałas

1. Brak szczegółowej informacji na temat poziomu zagrożenia akustycznego miejscowości Piszczac. Brak jest informacji na temat źródeł zanieczyszczeń, w odniesieniu, do których należałoby podjąć szybkie i zdecydowane działania.

Przyroda

1. Głównymi źródłami zagrożenia przyrody na omawianym terenie jest szybko postępujący proces urbanizacji oraz niska świadomość ekologiczna, co powoduje niski priorytet działań na rzecz ochrony przyrody. Specyficzne zagrożenie związane jest z obniżaniem się poziomu wód podziemnych.

4.2. Prognozowane zmiany

Stan środowiska przyrodniczego i stopień jego zagrożenia zależą będzie w nadchodzących latach nie tylko od podejmowanych działań na rzecz jego ochrony, ale także od zmian demograficznych i społeczno – gospodarczych, jakie zajdą na terenie gminy.

Prognozy demograficzne dla Gminy nie zakładają znaczącego przyrostu

ilości mieszkańców Gminy. tym niemniej możliwy jest większy wzrost ludności gminy, pomimo istniejącej obecnie tendencji do migracji mieszkańców Gminy do dużych miast.

Zmiany społeczno – gospodarcze, jakie zajdą w najbliższych latach w naszym kraju są trudne do oszacowania. Jest to spowodowane przede wszystkim niepewnością, co do skutków gospodarczych wstąpienia Polski do Unii Europejskiej. Większości z dotychczasowych prognoz ekonomicznych wskazuje, że proces integracji pozytywnie wpłynie na rozwój gospodarczy Polski, czego efektem będzie uzyskanie wysokiego tempa wzrostu PKB.

4.3. Środowiskowe skutki prognozowanych zmian.

W wyniku opisanych powyżej zmian należy się spodziewać następujących oddziaływań środowiskowych:

- wzrost ilości zanieczyszczeń emitowanych przez środki transportu (samochody) spowodowanego zarówno wzmożeniem ruchu jak i budową nowych dróg
 - wzrost poboru wody i ilości odprowadzanych ścieków – spowodowany zarówno wzrostem ilości mieszkańców jak i lokalizacji nowych podmiotów gospodarczych,
 - wzrost ilości wytwarzanych odpadów komunalnych,
 - wzrost zagrożenia akustycznego związanego z rozwojem systemu transportu (samochodowego i kolejowego) oraz lokalizacji nowych źródeł hałasu na terenie gminy
 - wzrost zagrożenia dla obszarów czynnych biologicznie i cennych przyrodniczo – ze względu na wzmożoną presję urbanizacyjną.
-